

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी-वेरावलम्
बाह्यपरीक्षार्थीनां कृते शोधकार्यार्थं (रीसर्च-प्रोजेक्ट) विषयशीर्षकम्

कक्षा: - शास्त्री, सत्रम्-४

गुणाङ्काः - ५०

(२ - क्रेडिट)

साहित्यम्

- (१) अभिज्ञानशाकुन्तले प्रकृतिनिरूपणम्।
- (२) शिशुपालवधे नीतिविचारः।
- (३) काव्यप्रयोजनहेतुलक्ष्यनिरूपणम्।
- (४) दशरूपकेषु सन्धिसन्ध्यङ्गनिरूपणम्।
- (५) उपमालङ्कारनिरूपणम्।

पुराणेतिहासः

- (१) उद्धवविदुरयोः संवादाधारेण भगवल्लीलाः वर्णयत।
- (२) नलोपाख्यानाधारेण राजधर्मान् लिखत।
- (३) श्रीमद्भागवतमहापुराणस्य तृतीयस्कन्धारेण अष्टाङ्गयोगः स्पष्टयत।
- (४) कपिलमुनेः स्वमात्रे देवहृत्यै दत्तः साङ्ख्यशास्त्रोपदेशः प्रतिपाद्यताम्।
- (५) नलोपाख्यानस्य सामाजिकोपादेयतां वर्णयत।

धर्मशास्त्रम्

- (१) राजधर्मस्य आधुनिकेऽस्मिन् काले आवश्यकता।
- (२) अष्टादशस्मृतीनां परिचयं सविस्तरं प्रतिपादयत।
- (३) राज्ञः कर्तव्याकर्तव्यनिरूपणं यथाग्रन्थं लिखत।
- (४) याज्ञवल्क्यस्मृतेरनुसारं मानवजीवने व्यवहारस्य आवश्यकतां निरूपयत।
- (५) साधारणव्यवहारबोधमाध्यमेन ऋण-उपनिधिसाक्षीलेख्यादीन्यादिविषयसम्पादनं सविशेषं विवृणुत।

वेदः

- (१) प्राचीनार्वाचीनभाष्यकाराणाम् वेदार्थतत्त्वप्रकाशशैल्याः तुलनात्मकम् अध्ययनम्।
- (२) वैदिकभाष्याकाराधारितवेदे हिंसा-अहिंसायाः अध्ययनम्।
- (३) भाषायाः उद्भवः विकासश्च, भारतीयभाषाविज्ञाने निरुक्तस्य योगदानं महत्त्वञ्च।
- (४) निरुक्तशास्त्रस्य परिचयः, निर्वाचनशैलीः वेदार्थपद्धतेः वर्णनम्।
- (५) प्राचीनार्वाचीनभाष्यकाराणां वेदार्थतत्त्वप्रकाशशैल्याः तुलनात्मकम् अध्ययनम्।
- (६) वैदिकभाष्याधारितवेदे हिंसा-अहिंसायाः अध्ययनम्।

फलितज्योतिषम्

- (१) होरास्कन्धस्य परिचयात्मकम् अध्ययनम्।
- (२) सिद्धान्तस्कन्धस्य आचार्याणां परिचयात्मकम् अध्ययनम्।
- (३) ज्योतिषशास्त्रस्य वैज्ञानिकत्वम्।
- (४) विवाहमुहूर्तविमर्शः।
- (५) ज्योतिषशास्त्रस्यालोके विविधानां संस्काराणां मुहूर्तविमर्शः।

वास्तुशास्त्रम्

- (१) पुराणेषु वास्तुपदविचारं स्पष्टयत।
- (२) शास्त्रोक्त-भूपरीक्षणविधीनां साम्प्रतिकी प्रासङ्गिता।
- (३) वास्तुशास्त्रीयग्रन्थेषु द्वारविन्यासं विमर्शयत।
- (४) पर्यावरणसंरक्षणे वास्तुशास्त्रस्य योगदानम्।
- (५) वास्तुशास्त्रदृष्ट्या औद्योगिकभवनानां निर्माणम्।

नव्यव्याकरणम्

- (१) इनि-आलुच्-कुरच्-ऊक-र-प्रत्ययविधायकानि सूत्राणि प्रदाय प्रयोगविषयं चर्चयत।
- (२) कि- किन्-वरच्- क्विप्-डु-ष्टन्-प्रत्ययविधायकानि सूत्राणि प्रदाय तत्प्रयोगं निर्दिशत।
- (३) 'उणादयो बहुलम्' सूत्रमिदं विशदीकरोतु।
- (४) सन्क्यच्काम्यच्क्यङ्क्यषोऽथाचारक्विण्ज्यञौ तथा।
यगाय ईयङ् णिङ् चेति द्वादशामी सनादयः॥ - कारिकाभिमां विस्तारयत।
- (५) प्रयोजकपदं हेतुपदं च विविच्य णिजन्तानां प्रयोगविषयं लिखत।
- (६) 'धातोः कर्मणः समानकर्तृकादिच्छायां वा' सूत्रमिदं विविच्य यथेच्छं चतुर्णां सन्प्रत्ययान्तानां पदानां विस्तारं करोतु।

स्वामीनारायणवेदान्तः (J)

- (१) नचिकेतसा याचितवरत्रयस्य यमराजेन प्रदत्तप्रलोभनविमर्शः।
- (२) कठोपनिषदः द्वितीयतृतीयवल्गोः तुलनात्मकमध्ययनम्।
- (३) कठोपनिषदः चतुर्थपञ्चमवल्गुक्तदिशा परमात्मस्वरूपस्य विमर्शः।
- (४) भगवद्गीतायाः दशमाध्याये प्रतिपादितभगवद्विभूतीनां मीमांसा।
- (५) भगवद्गीतायाः एकादशद्वादशाध्याययोः तुलनात्मकमध्ययनम्।

स्वामीनारायणवेदान्तः (S)

- (१) अक्षरपुरुषोत्तमदर्शने पञ्चतत्त्वविचारः।
- (२) प्रस्थानत्रयस्वानारायणभाष्यदिशा अक्षरधामनिरूपणम्।
- (३) गीतास्वामिनारायणभाष्यमधिकृत्य गुरुतत्त्वविचारः।
- (४) परब्रह्मस्वामिनारायणप्रबोधितवचनमृतपरिचयः।
- (५) परब्रह्मणः कर्तृत्वम्।

सर्वदर्शनम्

- (१) योगदर्शने चित्तवृत्तिविमर्शः।
- (२) दर्शनेषु सृष्टिप्रक्रिया।
- (३) भारतीयदर्शनेषु चित्तस्वरूप-विमर्शः।
- (४) भारतीयदर्शनेषु मोक्षस्य नित्यत्वम्।
- (५) भारतीयदर्शनेषु प्रमाणमीमांसा।
- (६) भारतीयदर्शनेषु कार्यकारणसिद्धान्तः।
- (७) भारतीयदर्शनेषु तत्त्वमीमांसा।
- (८) योगदर्शने भगवद्गीतायां च विभूतिवर्णनम्।
- (९) योगदर्शने भगवद्गीतायां च संयमवर्णनम्।
- (१०) गुजरातस्थ-वेदान्तग्रन्थकर्तृणां परिचयः।

अद्वैतवेदान्तः

- (१) भारतीयदर्शनेषु मोक्षस्य नित्यत्वम्।
- (२) अद्वैतवेदान्ते भक्तिपरम्परा।
- (३) पञ्चदश्यां प्रयुक्तानां पारिभाषिकपदानां विश्लेषणम्।
- (४) “ब्रह्म सत्यं जगन्मिथ्या”।
- (५) प्रस्थानत्रय्याः शाङ्करभाष्ये प्रयुक्तानां संज्ञापदानां सङ्ग्रहः।
- (६) भगवद्गीताभाष्ये निरूपितानां भगवतः दिव्यविभूतीनां विशिष्टम् अध्ययनम्।
- (७) पञ्चीकरणप्रक्रियायाः विशिष्टमध्ययनम्।
- (८) अद्वैतवेदान्ते प्रमुखशास्त्रकाराणां परिचयः।
- (९) अद्वैतवेदान्ते महावाक्यविचारः।
- (१०) वेदान्तेषु प्रतिपादितं ब्रह्मस्वरूपम्।

रामानुजवेदान्तः

- (१) भगवद्गीतामाधारीकृत्य भगवदवतारमाहात्म्यजन्महेतुजन्मकालानां विमर्शपुरस्सरं कर्मयोगभेदानां मीमांसा।
- (२) भगवद्गीतायाः पञ्चमाध्यायस्य तुलनात्मकमध्ययनम्।
- (३) भगवद्गीतायां चतुष्प्रकारकयोगविपाकदशायाः विचारपूर्वकं योगोपकरणानां विमर्शः।
- (४) प्रश्नोपनिषदः शान्तिमन्त्रव्याख्यानपुरस्सरं प्रथमप्रश्नस्य मीमांसा।
- (५) श्वेताश्वतरोपनिषदः पञ्चमषष्ठाध्याययोः तुलनात्मकमध्ययनम्।